

**UCHWAŁA Nr..../.../2025
RADY GMINY MARKUSY
z dnia r.**

w sprawie zniesienia formy ochrony przyrody z drzewa uznanego za pomnik przyrody

Na podst. art. 7 ust 1 pkt 1 i art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2025.1153 t.j.), oraz art. 44 ust. 3, ust. 3a, ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U.2024.1478 t.j.) Rada Gminy Markusy po uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Olsztynie uchwala , co następuje:

§1

Znosi się formę ochrony przyrody drzewa gatunku Dąb szypułkowy- Quercus robur o obwodzie pnia wynoszącym 550 cm mierzonym na wysokości 130 cm, rosnącego na terenie działki ewid. 397, obręb Markusy, ustanowionego jako pomnik przyrody na mocy Rozporządzenia Nr 13/98 Wojewody Elbląskiego z dnia 28 grudnia 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Woj. Elbląskiego Nr 29 poz.214 z 28.12.1998 r.).

§2

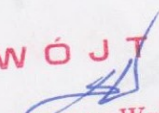
Zniesienie formy ochrony przyrody , o której mowa w §1, następuje z uwagi na konieczność zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego.

§3

Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Markusy.

§4

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

WÓJT

mgr Dorota Wasik

Uzasadnienie

1. Przedstawienie stanu faktycznego

Cele, zasady i formy ochrony przyrody reguluje ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U.2024.1478 t.j.). Zgodnie z art. 40 ust. 1 ww. ustawy pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie.

Kompetencje do ustanowienia pomnika przyrody, jak również zniesienia tej formy ochrony prawnej przysługują Radzie Gminy. Zniesienie formy ochrony – pomnika przyrody, zgodnie z art. 44 ust. 4 ustawy, może nastąpić wyłącznie w razie utraty wartości przyrodniczych i krajobrazowych, ze względu na które ustanowiono tę formę ochrony przyrody, lub w razie konieczności realizacji inwestycji celu publicznego w przypadku braku rozwiązań alternatywnych lub też w celu zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego.

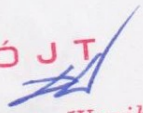
2. Wyjaśnienie potrzeb i celu podjęcia uchwały:

Drzewo gatunku Dąb Szypułkowy (*Quercus robur*), ustanowiony pomnikiem przyrody w drodze Rozporządzenia Nr 13/98 Wojewody Elbląskiego z dnia 28 grudnia 1998 r. w sprawie wprowadzenia form ochrony przyrody (Dz. Urz. Woj. Elbląskiego Nr 29 poz.214 z 28.12.1998 r.) , rosnący na terenie działki ewidencyjnej 397, obręb Markusy, stanowi bezpośrednie zagrożenie dla bezpieczeństwa ludzi, ruchu drogowego oraz budynku mieszkalnego.

Ze względu na zapewnienie bezpieczeństwa powszechnego, zachodzi konieczność zniesienia formy ochrony przyrody. Drzewo jest olbrzymich rozmiarów i przez swoje położenie dodatkowo jest wyeksponowane na silne wiatry.

Zgodnie z art. 44 ust. 3 i 3A ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody zniesienie formy ochrony przyrody następuje w drodze uchwały rady gminy i w uzgodnieniu z właściwym Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska. W celu uzyskania przedmiotowego uzgodnienia pismem z dnia 12 listopada 2025r. znak: OŚ.6131.25.2025 wystąpiono do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie. W odpowiedzi Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie Postanowieniem WOPN.623.1.37.2025.PJ z dnia 20 listopada 2025 r. uzgodnił projekt uchwały.

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.

WÓJT

mgr Dorota Wasik

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W OLSZTYNIE**

WOPN.623.1.37.2025.PJ

Olsztyn, 20 listopada 2025 r.

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 106 § 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572, ze zm.) oraz art. 44 ust. 3a, 3b i 4 ustawy dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478, ze zm.), po rozpatrzeniu wniosku Wójta Gminy Markusy z dnia 12 listopada 2025 r. (data wpływu: 12 listopada 2025 r.)

postanawiam

uzgodnić projekt uchwały Rady Gminy Markusy w sprawie zniesienia formy ochrony przyrody z drzewa uznanego za pomnik przyrody.

UZASADNIENIE

Wójt Gminy Markusy, pismem znak: z dnia 12 listopada 2025 r. (data wpływu: 12 listopada 2025 r.), wystąpił o uzgodnienie projektu uchwały Rady Gminy Markusy w sprawie zniesienia formy ochrony przyrody z drzewa uznanego za pomnik przyrody.

Projekt dotyczy 1 drzewa gatunku dąb szypułkowy *Quercus robur* o obwodzie pnia, mierzonym na wysokości 130 cm, wynoszącym 550 cm, rosnącego na terenie działki ewidencyjnej numer 397, obręb Markusy, gmina Markusy. Przedmiotowe drzewo zostało ustanowione pomnikiem przyrody na mocy rozporządzenia Nr 13/98 Wojewody Elbląskiego z dnia 28 grudnia 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Woj. Elbląskiego z 1998 r. Nr 29 poz. 214).

Celem zniesienia formy ochrony przyrody z przedmiotowego drzewa jest zapewnienie bezpieczeństwa powszechnego. Zgodnie z uzasadnieniem do projektu uchwały Rady Gminy Markusy zniesienie formy ochrony przyrody – statusu pomnika przyrody z przedmiotowego drzewa, następuje z uwagi na występowanie zagrożenia bezpieczeństwa ludzi, ruchu drogowego oraz budynku mieszkalnego zlokalizowanego w sąsiedztwie dęba. Wysokość, rozmiary drzewa oraz fakt, że korona drzewa jest rozłożysta w szczytowej jego części powodują, że jest ono narażone na silne wiatry, co może skutkować przewróceniem się drzewa. Dąb posiada ubytki, martwe gałęzie oraz jest rozpołowione. Ponadto pień drzewa jest mocno obrosnięty jest bluszczem, co obniża jego kondycję. Drzewo rośnie na działce prywatnej, przy zabudowaniach i drodze publicznej oraz przebiega pod nim linia energetyczna. Powyższe potwierdza protokół z oględzin drzewa sporządzony w dniu 4 września 2025 r. oraz dokumentacja fotograficzna dołączone do projektu uchwały Rady Gminy Markusy.

Zgodnie z art. 40 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, glazy narzutowe oraz jaskinie.

W myśl art. 44 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody zniesienia pomnika przyrody dokonuje rada gminy w drodze uchwały, zaś zgodnie z art. 44 ust. 3a cyt. ustawy projekty uchwał, o którym mowa w ust. 3, wymaga uzgodnienia z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska. W myśl art. 44 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody zniesienie pomnika przyrody następuje w razie utraty wartości przyrodniczych i krajobrazowych, ze względu na które ustanowiono formę ochrony przyrody, lub w razie konieczności realizacji inwestycji celu publicznego w przypadku braku

rozwiązań alternatywnych lub zapewnienie bezpieczeństwa powszechnego. Ponadto zgodnie z art. 40 ust. 2 cyt. ustawy *na terenach niezabudowanych, jeżeli nie stanowi to zagrożenia dla ludzi lub mienia, drzewa stanowiące pomniki przyrody podlegają ochronie aż do ich samoistnego, całkowitego rozpadu.*

W toku analizy sprawy Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie uznał, że istnieją przesłanki do zniesienia ochrony w postaci pomnika przyrody z przedmiotowego dęba wynikające z zagrożenia dla bezpieczeństwa powszechnego. Stwierdzono, że z uwagi na usytuowanie drzewa przy zabudowaniach oraz drodze publicznej nie ma możliwości zastosowania sytuacji wynikająca z ww. cytowanego art. 40 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody.

Projekt uchwały jest zgodny z wytycznymi wskazanymi w *Rekomendacjach Generalnego Dyrektora ochrony Środowiska w sprawie redagowania uchwał sejmików województw dotyczących parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu oraz uchwał rad gmin dotyczących pomników przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, użytków ekologicznych oraz zespołów przyrodniczo-krajobrazowych*, Warszawa 2018. Projekt dotyczy jednego obiektu objętego ochroną jako pomnik przyrody, nie ma zatem wątpliwości z jakiego drzewa znoszony jest status pomnika przyrody.

Należy mieć na uwadze, że z uwagi na wiek i rozmiar drzewa, występujące w nim spękania i szczeliny oraz obrośnięcie bluszczem, przed usunięciem drzewa należy dokonać **dokładnych oględzin** pod kątem występowania gatunków chronionych, w tym nietoperzy oraz innych ssaków, które mogą wykorzystywać je jako siedlisko lub schronienia zimowe. Należy mieć na uwadze wytyczne dotyczące prowadzenia prac związanych z wycinką drzew w okresie jesienno-zimowym, przekazane przy piśmie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie znak: WOPN.070.191.2024.PJ z dnia 29 listopada 2024 r.

Biorąc powyższe pod uwagę tutejszy organ uznał za zasadne uzgodnienie przedłożonego projektu uchwały Rady Gminy Markusy w sprawie zniesienia formy ochrony przyrody z drzewa uznanego za pomnik przyrody.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji.

POUCZENIE

1. Na podstawie art. 141, w związku z art. 106 § 5 Kodeksu postępowania administracyjnego na niniejsze postanowienie służy zażalenie do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska za pośrednictwem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia.
2. Zgodnie z art. 57 § 5 Kodeksu postępowania administracyjnego termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem pismo zostało:
 - 1) wysłane w formie dokumentu elektronicznego do organu administracji publicznej, a nadawca otrzymał urzędowe poświadczenie odbioru;
 - 2) nadane w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe albo placówce pocztowej operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej albo państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym;
 - 3) złożone w polskim urzędzie konsularnym;
 - 4) złożone przez żołnierza w dowództwie jednostki wojskowej;
 - 5) złożone przez członka załogi statku morskiego kapitanowi statku;
 - 6) złożone przez osobę pozbawioną wolności w administracji zakładu karnego.

Z up. REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA W OLSZTYNIE

Aleksandra Krzysztoń-Rzodkiewicz

Zastępca Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska -
- Regionalny Konserwator Przyrody w Olsztynie

/podpis elektroniczny/

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Markusy – za pośrednictwem e-Doręczenia
2. a/a